

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z BIOLOGII

Przedmiotowe Zasady Oceniania z biologii w gimnazjum opracowane zostały na podstawie:

- 1) Rozporządzenia MEN z 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. z 2007 r., Nr 83, poz. 562 z późn. zm.).
- 2) Podstawy programowej z biologii dla gimnazjum.
- 3) Wewnątrzszkolnych Zasad Oceniania Publicznego Gimnazjum im. bp. J. Chrapka w Świerżach Górnych.

I. Cele oceniania:

1. Rozpoznanie przez nauczyciela postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań podstawy programowej.
2. Informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w tym zakresie.
3. Motywowanie ucznia do dalszej pracy.
4. Dostarczenie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia.
5. Dostarczenie nauczycielowi informacji zwrotnej na temat efektywności jego nauczania, prawidłowości doboru metod i technik pracy z uczniem.

II. Informowanie o osiągnięciach i postępach ucznia

1. Oceny szkolne są jawne zarówno dla ucznia jak i jego rodziców.
2. Na pierwszej godzinie lekcyjnej uczniowie są zapoznawani z PZO
3. O ocenach bieżących, śródrocznych i rocznych informuje się rodziców na zebraniach klasowych lub podczas dni otwartych.
4. Sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne są przechowywane w szkole do końca bieżącego roku szkolnego i są do wglądu rodziców podczas dni otwartych, zebrań szkolnych lub indywidualnych spotkań.

III. Ogólne kryteria oceniania

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

- potrafi korzystać z różnych źródeł informacji, nie tylko wskazanych przez nauczyciela,
- potrafi stosować posiadaną wiedzę w sytuacjach nietypowych (problemowych),
- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami używając terminologii fachowej,
- proponuje rozwiązania nietypowe,
- formułuje hipotezy i weryfikuje je jakościowo i ilościowo,
- jego wypowiedzi mają przemyślaną konstrukcję, nie zawierają błędów,
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach biologicznych, ekologicznych i prozdrowotnych szczebla gminnego, powiatowego lub wyższego

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który :

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone podstawą programową,
- proponuje, przygotowuje doświadczenia, dokonuje analiz i porównań,
- wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy,
- właściwie interpretuje schematy i wykresy,
- potrafi planować i bezpiecznie przeprowadzać doświadczenia i eksperymenty,
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach wewnątrzszkolnych.

Ocenę **dobrą** otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie,
- swobodnie podaje i omawia przykłady ilustrujące poznane prawa przyrody,
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych problemów,
- umie dokonywać obserwacji, zapisywać wnioski,
- aktywnie uczestniczy w procesie lekcyjnym,
- w wypowiedziach sporadycznie popełnia błędy.

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- opanował w podstawowym zakresie wiadomości i umiejętności określone podstawą programową, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- zna i rozumie podstawowe pojęcia przyrodnicze,
- umie interpretować typowe zjawiska przyrodnicze,
- przy pomocy nauczyciela dokonuje obserwacji zjawisk chemicznych i wykonuje proste eksperymenty,
- pod kierunkiem nauczyciela wyciąga i zapisuje poprawne wnioski,
- potrafi korzystać z takich źródeł wiedzy, jak tablice, mapy wykresy itp.

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w opanowaniu wiadomości i umiejętności określonych programem, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia,
- rozwiązuje, z pomocą nauczyciela, typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o niewielkim stopniu trudności,
- z pomocą nauczyciela potrafi bezpiecznie wykonywać bardzo proste eksperymenty,
- prowadzi systematycznie zeszyt przedmiotowy lub zeszyt ćwiczeń, korzysta z notatek i podręcznika, odrabia prace domowe na miarę swoich możliwości.

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych podstawą programową, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- nie potrafi bezpiecznie posługiwać się prostym sprzętem laboratoryjnym,
- nie umie zapisywać i analizować wyników obserwacji,
- nie umie korzystać z praw przyrody do wyjaśniania wybranych zjawisk zachodzących w niej,
- nie potrafi czytać wykresów, tabel, schematów,
- nie podejmuje próby rozwiązywania zadań o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela,

- wykazuje się brakiem systematyczności w przyswajaniu wiedzy i odrabianiu prac domowych,
- wykazuje się bierną postawą na lekcji lub odmawia uczestnictwa w pracy,
- nie prowadzi lub ma duże braki w zeszytach przedmiotowym lub zeszytach ćwiczeń,
- nie podejmuje żadnych prób poprawy częściowych ocen niedostatecznych.

IV. Formy i sposoby oceniania :

1. Odpowiedzi ustne

- a) Obejmują materiał z ostatnich trzech lekcji, a w przypadkach lekcji powtórzeniowych z całego działu.
- b) Dłuższe wypowiedzi na określony temat skutkują oceną. Podczas odpowiedzi ustnej uczeń powinien wykazać się nie tylko wiedzą merytoryczną, ale również sprawnie posługiwać się terminologią przyrodniczą.
- c) Odpowiedzi częściowe są oceniane za pomocą plusów lub minusów w karcie obserwacji ucznia. Po zebraniu przez ucznia 5 znaczków wystawiana jest ocena wg następującego kryterium:
 - ++++ = ocena bardzo dobra
 - ++++ - = ocena dobra
 - +++ - - = ocena dostateczna
 - ++ - - - = ocena dopuszczająca +
 - + - - - - = ocena dopuszczająca

2. Kartkówki

- a) Mogą być prowadzone bez zapowiedzi z materiału z ostatniej lekcji m in. jako forma sprawdzenia pracy domowej.
- b) Kartkówki obejmujące materiał z kilku ostatnich lekcji są zapowiedziane na lekcji poprzedzającej sprawdzian.
- c) Uczniowie nieobecni na kartkówce piszą ją w najbliższym, uzgodnionym z nauczycielem terminie. Nienapisana kartkówka skutkuje oceną niedostateczną.
- d) Kartkówka napisana na ocenę ndst musi być poprawiona przez ucznia w przeciągu 2 tygodni od jej oddania.
- e) Tylko jedna kartkówka w semestrze może być poprawiona z oceny wyższej niż ndst .
- f) Kartkówki nie zawierają pytań na ocenę celującą – za 100 % punktów ocena bdb.

3. Prace klasowe

- a) Prace klasowe po zakończeniu każdego działu są poprzedzone lekcją powtórzeniową i są zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem.
- b) Prace klasowe są obowiązkowe. Prace napisane na ocenę niedostateczną muszą być poprawione, inne oceny mogą być poprawiane 1 raz w semestrze. Poprawa odbywa się poza lekcjami, w terminie uzgodnionym z nauczycielem i nieprzekraczającym 2 tygodni.
- c) Jeżeli uczeń opuści pracę klasową z przyczyn losowych, to powinien ją napisać w ciągu 2 tygodni od dnia powrotu do szkoły. Uczeń, którego nie było w szkole ponad 2 tygodnie, ustala z nauczycielem indywidualny sposób zaliczenia działu.

- d) Przy poprawianiu prac i pisaniu w drugim terminie kryteria oceniania pozostają te same.
- e) Jeżeli uczeń nie napisze pracy klasowej, czyli nie zaliczy danego działu w wyznaczonych terminach - otrzymuje ocenę niedostateczną.
- f) Nauczyciel oddaje sprawdzone prace pisemne w terminie do dwóch tygodni. Po przekroczeniu tego terminu uczeń może nie wyrazić zgody na wpisanie oceny do dziennika.

W przypadku sprawdzianów pisemnych przyjmuje się skalę punktową przeliczaną na oceny cyfrowe wg kryteriów.

Ocena:

- ✓ *celująca* - 100%
- ✓ *bardzo dobra* - 99% - 91%
- ✓ *dobra* - 90% - 75%
- ✓ *dostateczna* - 74% - 51%
- ✓ *dopuszczająca* - 50% - 31%
- ✓ *niedostateczna* - 30% - 0%

4. Testy diagnozujące

Dla klas pierwszych „Na wejście”, dla klas drugich i trzecich „Po wakacjach” są przeprowadzane na początku roku szkolnego i nie podlegają poprawie.

5. Aktywność ucznia

- a) Wkład pracy w przyswojenie wiedzy na lekcji bieżącej, praca w grupie, prowadzenie obserwacji i wykonywanie doświadczeń, będą oceniana za pomocą plusów i minusów, przeliczanych na oceny cząstkowe wg kryterium punktu 1. c.
- b) Prace dodatkowe (samodzielne opracowania, referaty, prezentacje multimedialne, plansze, rysunki, modele, okazy wzbogacające zbiory, zielniki, działania na rzecz środowiska, praca nad projektem) będą oceniane w skali 6 – 5 – 4 – 3 – 2.
Za osiągnięcia w konkursie szczebla gminnego i powiatowego uczeń otrzymuje bieżącą ocenę celującą, za osiągnięcia na szczeblu wyższym otrzymuje ocenę celującą śródroczną lub roczną.

6. Praca domowa

- a) Nauczyciel sprawdza losowo jakościowe wykonanie pracy domowej.
- b) Brak pracy domowej uczeń powinien zgłosić nauczycielowi na początku lekcji, jeżeli tego nie zrobi otrzymuje ocenę niedostateczną.
- c) Zgłoszony brak pracy domowej jest zapisywany jako minus w karcie obserwacji ucznia.

7. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego lub zeszytu ćwiczeń

Uczeń ma obowiązek prowadzić zeszyt przedmiotowy lub zeszyt ćwiczeń, którego brak na lekcji jest oceniany minusem w karcie obserwacji.

8. Limity

Uczeń ma prawo dwa razy w semestrze przy dwóch godzinach tygodniowo oraz jeden raz w semestrze przy jednej godzinie tygodniowo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji tzw. limit. Limit nie dotyczy lekcji powtórzeniowych, prac klasowych i zapowiedzianych kartkówek. Niewykorzystane limity przechodzą na następny semestr.

9. Klasyfikacja

Klasyfikacji śródrocznej i rocznej dokonuje się na podstawie ocen cząstkowych, przy czym największą wagę mają oceny z prac klasowych, w drugiej kolejności są odpowiedzi ustne i kartkówki. Inne oceny mają charakter wspomagający. Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej są określone w wewnątrzszkolnym systemie oceniania.

10. Częstotliwość sprawdzania

- a) Każdy uczeń powinien otrzymać w ciągu semestru co najmniej trzy oceny.
- b) Nauczyciel może ucznia pytać na każdej lekcji.
- c) Prace klasowe i sprawdziany są przeprowadzane po zakończeniu działu.
- d) Kartkówki z ostatniej lekcji – liczba dowolna.

11. Sposoby korygowania niepowodzeń szkolnych

- a) Uzupełnienie braków z przedmiotu w ramach konsultacji z nauczycielem w przypadku zgłoszenia chęci przez ucznia, w tym udział w zajęciach pozalekcyjnych.
- b) Umożliwienie zwolnienia z pracy klasowej, kartkówki lub odpowiedzi ustnej w wyjątkowych przypadkach losowych.
- c) Możliwość poprawy oceny z pracy klasowej - kartkówki w przypadku oceny niedostatecznej.
- d) Dostosowanie wymagań edukacyjnych zgodnie z zaleceniami PPP.

V. Postanowienia końcowe

1. Na pierwszej lekcji przedmiotu uczniowie po zapoznaniu się z PZO podpisują wspólnie z nauczycielem kontrakt.
2. Pod koniec roku szkolnego nauczyciel wspólnie z uczniami dokona analizy funkcjonowania PZO na lekcjach. Ewentualne zmiany będą obowiązywały od następnego roku szkolnego.

Świerże Górne, dn.

Kontrakt nauczyciela biologii z uczniami klasy

1. Ocenie podlega przede wszystkim wiedza, umiejętności ucznia, przygotowanie do lekcji, aktywność (udział w dyskusjach prowadzący do wyciągania wniosków, samodzielne rozwiązywanie problemów, obowiązkowe i dodatkowe wykonywanie prac domowych, współpraca w zespole).
2. Każdy uczeń powinien otrzymać w ciągu semestru minimum trzy oceny.
3. Za różne formy aktywności na lekcjach stawiane będą plusy i minusy przeliczane na oceny według ustalonych zasad.
4. Prace klasowe są obowiązkowe, przeprowadzane po zakończeniu każdego działu i zapowiadane tydzień wcześniej. Jeżeli uczeń opuści pracę klasową z przyczyn losowych, to powinien ją napisać ciągu 2 tygodni od dnia powrotu do szkoły. Uczeń może poprawić pracę klasową z oceny niedostatecznej w ciągu dwóch tygodni od dnia oddania sprawdzonych prac. Nieobecność nieusprawiedliwiona w obu terminach odpowiada nie zaliczeniu danego działu, czyli ocenie niedostatecznej. Tylko jedną pracę w semestrze można poprawić z oceny wyższej niż niedostateczna. Przy poprawianiu prac i pisaniu w drugim terminie kryteria oceniania pozostają te same.
5. Kartkówki mogą obejmować materiał z kilku ostatnich lekcji i wtedy są zapowiedziane na lekcji poprzedzającej sprawdzian. Kartkówki sprawdzające materiał z ostatniej lekcji nie muszą być zapowiadane. Oceny niedostateczne muszą być poprawione. Kartkówki nie podlegają poprawie z oceny wyższej niż niedostateczna – z wyjątkiem jednej w ciągu semestru.
6. Nauczyciel oddaje prace pisemne w terminie 2 tygodni.
7. Uczeń może być pytany na każdej lekcji. Odpowiedzi ustne obejmują materiał z trzech ostatnich lekcji.
8. Nauczyciel losowo sprawdza jakościowe wykonanie pracy domowej, biorąc pod uwagę merytoryczność, kompletność i samodzielność wykonania. Brak pracy domowej uczeń zgłasza przed lekcją. Braki pracy domowej zapisywane są jako minus. Nie zgłoszenie braku pracy domowej skutkuje oceną niedostateczną.
9. Uczeń ma prawo dwa razy w semestrze przy dwóch godzinach tygodniowo oraz jeden raz w semestrze przy jednej godzinie tygodniowo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji bez żadnych konsekwencji (nie dotyczy prac klasowych, lekcji powtórzeniowych oraz zapowiedzianych kartkówek).
10. Każdy uczeń ma obowiązek prowadzić zeszyt przedmiotowy lub zeszyt ćwiczeń.
11. Wystawianie oceny śródrocznej i rocznej dokonuje się na podstawie ocen bieżących, przy czym największą wagę mają oceny z prac klasowych i sprawdzianów.

Podpis nauczyciela

Podpisy uczniów

.....

1. 13

2. 14.

3. 15.

4. 16.

5. 17.

6. 18.

7. 19.

8. 20.

9. 21.

10. 22.

11. 23.

12. 24.